

Nr 120.

Av herr **Kempe m. fl.**, om viss ändring i lagen den 10 juli 1947 om kommunala åtgärder till bostadsförsörjningens främjande.

Riksdagen antog i fjol på förslag av regeringen en lag om kommunala åtgärder till bostadsförsörjningens främjande. Regeringens förslag blev dock av andra lagutskottet och riksdagen något urvattnat, genom att tredje paragrafen, som var den väsentligaste, helt enkelt ströks. Den paragraf som togs bort hade följande lydelse: »Utöver vad i 2 § sagts, åligger det kommun att till främjande av bostadsförsörjningen inom kommunen vidtaga alla de åtgärder i fråga om planläggning av byggnadsproduktionen, initiativtagande till bildandet av allmännyttiga bostadsföretag och ledning av bostadsproduktionen, som erfordras för att åstadkomma en tillfredsställande tillgång på fullvärdiga bostäder inom kommunen.» Departementschefen hade i detta fall följt de rekommendationer, som föreslagits av bostads-sociala utredningen, vilket rönt allmänt gillande ute i kommunerna.

Andra lagutskottet hade i princip ingen invändning mot förslaget, inte ens mot 3 §, utan framhöll: »Utskottet tvekar därför icke att på de skäl, som anförts i propositionen, bestämt uttala sig för att ifrågavarande uppgift pålägges kommunerna.» En del motionärer hade emellertid yrkat avslag på hela lagförslaget, och dessutom fanns det motionärer, som föreslog, att 3 § skulle strykas. De motiv, som framfördes i samband med dessa yrkanden, voro icke av principiell natur utan utgingo främst med hänsyn till läget på bostadsmarknaden och att frågan om att ge kommunerna större uppgifter i detta speciella fall icke hade varit föremål för en så allsidig utredning, som enligt motionärernas mening var nödvändig. I en reservation, i vilken yrkades avslag på hela lagen, motiverades detta bl. a. med att 1946 års kommunallagskommitté åtminstone preliminärt torde ha hunnit draga upp riktlinjerna för statens och kommunernas befogenheter och skyldigheter, innan en rättslig reglering sker på förevarande viktiga område.

Utskottet, som i princip var helt överens om 3 §, hänvisade emellertid till bl. a. markutredningens uppdrag, vilken utredning under 1948 väntades förelägga betänkande om vidgad expropriationsrätt för kommunerna. Utskottet föreslog därför, att 3 § skulle utgå.

Markutredningen har enligt vad som framgått ur pressen överlämnat sitt betänkande till regeringen, varför man kan förvänta, att vid en förnyad

prövning av 3 § i lagen om bostadsförsörjningens främjande riksdagen i år skall vara beredd att införa denna paragraf i lagen. Även 1946 års kommunallagskommitté har avlämnat sitt betänkande, varför reservanternas invändningar bortfalla även på den punkten. Utifrån den målsättning, som den statliga bostadspolitiken under senare år utformat, är det nödvändigt, att kommunerna i allt större utsträckning engagera sig för att främja och ansvara för bostadsförsörjningen. Detta måste enligt vår mening bli lika naturligt som det i dag är, att samhället bygger vägar och gator och svarar för vatten och avlopp. Det måste vara en samhällelig uppgift att likvidera varje form av spekulation med privat vinstsyfte, då det gäller producerandet av bostäder. Av den anledningen måste kommunerna i allt större omfattning bli de organ, som inte bara skola övervaka bostadsförsörjningen utan också ta initiativ för att bygga hälsobostäder åt medborgarna. Om något måste detta vara en samhällelig uppgift.

Med hänvisning till det anförda föreslås,

att riksdagen för sin del måtte besluta att i lagen om kommunala åtgärder till bostadsförsörjningens främjande tillfoga en 4 § av följande lydelse:

4 §.

Utöver vad i 2 § sagts, åligger det kommun att till främjande av bostadsförsörjningen inom kommunen vidtaga alla de åtgärder i fråga om planläggning av byggnadsproduktionen, som erfordras för att åstadkomma en tillfredsställande tillgång på fullvärdiga bostäder inom kommunen.

Stockholm i januari 1948.

Gösta Kempe.

Erik Karlsson.

Axel Nordström.

Harald Johanson.

Gunnar Dahlgren.
